

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-90/2023-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

I

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Mirjane Čačić, predsjednice vijeća, Arma Vagner Popović i Ane Berlengi Fellner, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja HP-Hrvatska pošta d.d. Zagreb, Velika Gorica, Poštanska ulica 9, protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Zagreb, Trg žrtava fašizma 3, uz sudjelovanje zainteresirane osobe HŠ iz [adresa], u predmetu radi ostvarivanja prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj dana 6. ožujka 2025.,

r i j e š i o j e

Upravni spor se nastavlja.

i

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja radi poništenja rješenja Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/23-01/367, ur.broj: 401-01/10-23-2 od 18. svibnja 2023. godine.

Obrazloženje

1. Osporenim rješenjem tuženika pod točkom I. izreke poništeno je rješenje TD HP- Hrvatska pošta d.d., broj: HP-16/1-009316/23 od 7. travnja 2023. godine. Odobrava se zainteresiranoj osobi HŠ pravo na pristup informaciji o poslovnim subjektima od kojih je HP- Hrvatska pošta d.d. primila usluge pravnog savjetovanja i iznosima koji su plaćeni pojedinom poslovnim subjektu u 2022. godini za navedene usluge (točka II. izreke). Naloženo je TD HP- Hrvatskoj pošti d.d. postupiti sukladno točki II. izreke tog rješenja u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja (točka III. izreke).
2. Rješenjem tužitelja od 7. travnja 2023., odbijen je zahtjev zainteresirane osobe za pristup informacijama kojima je tražio podatke o poslovnim subjektima od kojih je

tužitelj primio usluge pravnog savjeta i iznosima koji su plaćeni pojedinom poslovnom subjektu u 2022. godini, pozivom na odredbu članka 15. stavak 2. točka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj: 25/13., 85/15., 69/22. – dalje: ZPPI).

3. Tužitelj je protiv osporenog rješenja tuženika podnio tužbu iz svih zakonom propisanih razloga navodeći da se zatraženi podaci smatraju poslovnom tajnom u skladu sa Pravilnikom o poslovnoj tajni tužitelja (članak 5.) te sukladno odredbama Zakona o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti ("Narodne novine", broj: 30/18.). Ističe da se ovdje radi o podacima koji nisu podaci dostupni svim zaposlenicima tužitelja te se poziva na presudu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: UsII-41/2022 od 1. travnja 2022. godine. Navodi da ne dobiva sredstva iz Državnog proračuna niti je u cijelosti financiran iz Državnog proračuna – javnim sredstvima, da mu se na teret Državnog proračuna naknađuje nepravedno financijsko opterećenje, a da sve svoje ostale prihode stječe prodajom usluga na tržištu. Smatra da ne postoji interes javnosti za uvidom u zatražene podatke. Skreće pozornost na moguću zlouporabu tih podataka pozivajući se i na Direktivu (EU) 2019/1024. Nadalje, ističe da nije tijelo javne vlasti, a citirana Direktiva da je pogrešno implementirana. Smatra da su poštanske usluge izravno izložene tržišnom natjecanju, a tužitelj da se osim univerzalne poštanske usluge bavi cijelim nizom drugih djelatnosti, kao što je maloprodaja, on line trgovina, prijevoz i logistika itd. Predlaže poništiti i usvojiti tužbu i poništiti osporeno rješenje.

4. Tuženik u odgovoru na tužbu ostaje u cijelosti pri navodima iz osporenog rješenja pri čemu se poziva na ustaljenu praksu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske (poslovni broj: UsII-126/2020 od 17. studenoga 2020. godine), smatrajući da nema razloga za odstupanje od navedene prakse. Napominje da se ovdje ne radi o zahtjevu za ponovnu uporabu informacija u smislu članka 29. stavak 1. i 2. ZPPI ("Narodne novine", broj: 25/13. i 85/15.) koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva. Isto tako smatra da ponovnu uporabu informacija treba razlikovati od načela slobodnog raspolaganja informacijama iz članka 9. citiranog Zakona. Skreće pozornost da je tužitelj pravna osoba u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske. Osnovna djelatnost koju tužitelj obavlja odnosi se na pružanje poštanske usluge, kao univerzalne usluge koja se obavlja kao javna usluga sukladno zakonodavstvu Europske unije i Republike Hrvatske, a tužitelj je jedini davatelj univerzalne poštanske usluge u skladu s odredbama Zakona o poštanskim uslugama, a sukladno članku 3. citiranog Zakona obavljanje univerzalne usluge od interesa je za Republiku Hrvatsku. Tuženik se poziva na praksu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske. Napominje da su odredbe članka 5. stavak 1. točka 5. i 6. ZPPI ("Narodne novine", broj: 25/13., 85/15.) kojom su definirani pojmovi "prava na pristup informacijama" i "ponovne uporabe" ostale nepromijenjene stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj: 69/22.) kojim je preuzeta Direktiva o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora. Odredbe Direktive o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora odnosi se na otvorene podatke i ponovnu uporabu informacija, dok se ovaj postupak odnosi na zahtjev za pristup informacijama zainteresirane osobe kojim su tražene informacije koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima. Pozivanje na poslovnu tajnu je u osporenom rješenju detaljno obrazloženo, te uz to eventualno klauzula povjerljivosti nema značaj poslovne tajne (presuda Suda, poslovni broj: UsII-232/2020 od 17. rujna 2020.). Predlaže odbiti tužbu.

5. Zainteresirana osoba nije dostavila odgovor na tužbu.

6. Odgovori tuženika i zainteresirane osobe dostavljeni su tužitelju.
7. Tužbeni zahtjev nije osnovan.
8. Prema stanju spisa predmeta proizlazi da je u konkretnom slučaju sporno je li tužitelj tijelo javne vlasti kakvog ima u vidu odredba članka 5. stavak 1. točka 2. ZPPI- i prema kojoj su tijela javne vlasti, tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju pravnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnih propisa financiraju pretežito ili cijelosti iz Državnog proračuna ili iz proračuna jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, odnosno iz javnih sredstva (namata, davanja i sl.) kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.
9. Obzirom da je bilo sporno pitanje primjenjuje li se na zahtjeve za pristup informacijama nova Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora kojom su izmijenjene definicije obveznika pružanja informacija i kojom su u cijelosti stavljene izvan snage Direktive koje su implementirane u Zakon o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj: 25/13. i 85/15.) ili se ta nova Direktiva odnosi samo na zahtjeve na ponovnu uporabu informacije to je ovaj Sud zatražio donošenje prethodne odluke o tumačenju odredbi Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora u vezi tumačenja i primjene novih definicija obveznika i iznimki od obveze pružanja informacije kada se od tijela javnog sektora zahtjeva pristup informaciji koju je to tijelo stvorilo ili ju posjeduje.
10. Poradi navedenog je rješenjem ovog Suda poslovnog broja: UsII-50/2023-4 od 20. lipnja 2024. godine prekinut upravni spor te je određeno da će se spor nastaviti nakon što sud Europske unije donesene odluku predmetu poslovnog broja C-336/2023.
11. Presudom suda EU broj: C-336/2023 od 21. studenoga 2024. godine navedeni sud odlučio je da Direktivu EU 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2011. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora treba tumačiti na način da zahtjev za pristup dokumentima u posjedu tijela javnog sektora ne ulazi u njezino područje primjene.
12. Obzirom na navedeno, imajući u vidu, citiranu presudu suda EU i prema ocjeni ovog Suda osnovano zaključuje tuženik da tužitelj ulazi u doseg primjene citirane odredbe članka 5. stavak 1. točke 2. ZPPI-a.
13. Nadalje u nizu presuda ovog Suda je izraženo stajalište prema kojem tužitelj ulazi u krug tijela javne vlasti obuhvaćenih Zakonom o pravu na pristup informacijama koje stajalište se temelji na okolnosti što je tužitelj pravna osoba u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske, a uz to je davatelj univerzalne poštanske usluge koja je prema Zakonu o poštanskim uslugama ("Narodne novine", broj: 144/12., 153/13., 78/15. i 110/19.) od interesa za Republiku Hrvatsku. Imajući u vidu navedeno prema ocjeni ovog Suda tuženik je suprotno tvrdnjama tužitelja pravilno utvrdio da je tužitelj tijelo javne vlasti koje obavlja javnu ovlast i raspolaže javnim sredstvima što je jasno i razložno obrazložio u osporenom rješenju.
14. Presuda ovoga Suda, poslovni broj: UsII-41/2022 od 1. travnja 2022. godine na koju se tužitelj poziva je bez predmetno, obzirom na donošenje presude suda Europske unije, te se stoga pozivanje tužitelja na tu presudu ocjenjuje neosnovanim.

15. Stoga ovaj Sud u cijelosti prihvaća obrazloženje tuženika kojim je isti otklonio primjenu odredbe članka 15. stavak 2. točka 2. ZPPI u ovoj konkretnoj pravnoj stvari. Naime, citiranom odredbom Zakona propisano je da tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji, ako je informacija poslovna ili profesionalna tajna sukladno Zakonu. Nadalje, činjenica da je tužitelj Pravilnikom o poslovnoj tajni navedene informacije utvrdio trajnim, tuženik je pravilno otklonio uz obrazloženje prema kojem ZPPI predstavlja propis višeg reda od općeg akta tužitelja i kao takav derogira odredbe Pravilnika. Proizlazi da je tuženik odlučujući o žalbi i donošenju osporenog rješenja imao u vidu i odredbu članka 1. točka 5. Zakona o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti ("Narodne novine", broj: 30/18.). Naime, citiranom odredbom je propisano da su poslovna tajna informacije koje ispunjavaju sve zahtjeve: A) tajne su jer nisu, u svojoj ukupnosti, ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate i lako dostupne osobama iz kruga koje se obično bave predmetnom vrstom informacija; B) imaju tržišnu (komercijalnu) vrijednost zbog toga što su tajne i C) u odnosu na njih osoba koja te informacije zakonito kontrolirala poduzela je u tim okolnostima razumne korake kako bi sačuvala njihovu tajnu.

16. Nadalje, pravilno tuženik ističe u obrazloženju osporenog rješenja da u konkretnim identičnim situacijama postoji stabilna i dosljedna praksa Ustavnog suda kojom je izraženo shvaćanje da isplate koje tijelo javne vlasti vrši odvjetnicima predstavljaju informaciju o raspolaganju javnim sredstvima iz članka 16. stavka 3. ZPPI pri čemu se tuženik i pozvao na određene odluke ovog Suda. Stoga je u konkretnom slučaju rješenjem tuženika pravilno poništeno rješenje tužitelja kojim je odbio zahtjev zainteresirane osobe za pristup informacijama kojima je tražio podatke o poslovnim subjektima od kojih je tužitelj primio usluge pravnog savjetovanja i iznosima koji su plaćeni pojedinom poslovnom subjektu u 2022. godini. Već u presudi ovog Suda poslovni broj: UsII-126/2020 od 17. studenoga 2020. godine ovaj Sud je izrazio shvaćanje da podaci o isplatama odvjetnicima u 2019. godini od strane tužitelja ne predstavljaju poslovnu tajnu.

17. Obzirom na sve naprijed navedeno, prema ocjeni ovog Suda, tužitelj tužbenim razlozima nije doveo u sumnju pravilnost i zakonitost rješenja tuženika.

18. Trebalo je stoga sukladno odredbi članka 105. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj: 36/24.), riješiti kao u izreci te nadalje na temelju odredbe članka 116. stavak 1. istog Zakona, odbiti tužbeni zahtjev.

U Zagrebu, 6. ožujka 2025.

Predsjednica vijeća
Mirjana Čačić, v.r.